

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 20P/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2221201596
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Desana Janíčková Rusnáková
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2021:2221201596.4

Uznesenie

Okresný súd Dunajská Streda v právnej veci starostlivosti súdu o O.. Ž. U., D.. XX.X.XXXX, H..Č.. S. F. Y. Z. Z. S. U., D. Š. G. X, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa O. Ž.V. U., D.. XX.X.XXXX, N. S., O. C. XXX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, o nariadenie výchovného opatrenia takto

rozhodol:

I. Návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda na nariadenie výchovného opatrenia zo 14.4.2021 zamietá.

II. Nariaďuje neodkladné opatrenie:

Maloletú Ž. U., D.. XX.X.XXXX umiestňuje do Reedukačného centra so sídlom v U., D. Š. G. X.

odôvodnenie:

1. Podaním doručeným súdu 14.4.2021 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda (ďalej len „UPSvAR DS“ alebo „navrhovateľ“) navrhol nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd dočasne umiestnil maloletú Ž. U., D.. XX.X.XXXX (ďalej len „maloletá“) do reedukačného centra so sídlom v Levoči, Námestie Štefana Kluberta 1 (ďalej len reedukačné centrum); zároveň navrhol nariadiť výchovné opatrenie s rovnakým obsahom (§ 37 ods. 3 písm. b/ v spojení s § 37 ods. 4 písm. a/ zákona o rodine).

2. Návrhy odôvodnil tým, že maloletá pochádza z rodiny, kde sú ďalšie maloleté deti, pričom všetky boli súdnym rozhodnutím (z r. 2013) umiestnené do ústavnej starostlivosti z dôvodu neschopnosti matky zabezpečiť im riadnu starostlivosť. Maloletá má diagnostikovanú stredne ťažkú duševnú zaostalosť s poruchami správania, symptomatickú epilepsiu s fokálnymi záchvatmi, epileptický syndróm a enurézu. Vzhľadom na svoje diagnózy často ohrozuje život a zdravie svoje i ostatných klientov zariadenia, v ktorom je aktuálne umiestnená (Centrum pre deti a rodiny v Dunajskej Strede). Z týchto dôvodov pedopsychiater odporučil jej umiestnenie do reedukačného centra. Po umiestnení maloletej sa uskutoční prípadová konferencia za účelom hľadania ďalšieho riešenia situácie maloletej.

3. Tunajší súd uznesením z 19.4.2021 č.k. XXP/XX/XXXX-XX vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a maloletú umiestnil do reedukačného centra na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej (o výchovnom opatrení).

4. Pri rozhodovaní o veci samej súd vykonal dokazovanie výsluchom zástupcu navrhovateľa, výsluchom matky a obsahom spisu - rodný list maloletej, sociálna správa o dieťati z 13.4.2021, správa Centra špeciálno-pedagogického poradenstva Dunajská Streda z 15.10.2019, správa pedopsychiatra O. L. A. z 8.2.2021, rozhodnutia tunajšieho súdu z 2.6.2011 č.k. 4P/32/2011-8 (neodkladné opatrenie o umiestnení maloletej do ústavnej starostlivosti) a 7P/27/2013-40 (rozsudok o umiestnení maloletej do ústavnej starostlivosti), správa o umiestnení maloletej v reedukačnom centre z 21.4.2021, správa reedukačného centra zo 14.6.2021, správa navrhovateľa z 18.8.2021, a zistil tento skutkový stav:

5. Nad maloletou (i jej súrodencami) bola rozsudkom tunajšieho súdu z 27.6.2013 č.k. 7P/27/2013-40, právoplatným 25.7.2013, nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny (v tom čase Detský domov) Dunajská Streda z dôvodu, že matka (ako jediný rodič zapísaný v rodnom liste) nebola schopná zabezpečiť jej riadnu starostlivosť. Matke bola týmto rozhodnutím tiež uložená povinnosť platiť na maloletú (minimálne) výživné.

6. Maloletej bolo v nasledujúcich rokoch diagnostikovaných viacero ochorení, o.i. stredne ťažká duševná zaostalosť s poruchami správania, symptomatická epilepsia s fokálnymi záchvatmi, epileptický syndróm a enuréza, pričom aj v oblasti vzdelávania má osobitné potreby (vzdeláva sa vo variante B).

7. Zo správy pedopsychiatra o.i. vyplýva, že u maloletej sa od septembra 2020 stále častejšie vyskytovali afektívne stavy s nepredvídateľným a rizikovým správaním a suicidálnymi vyhrážkami, kedy si maloletá vzala nôž alebo žiletku, zavrela sa v izbe, vybrala z dverí kľučku a pritom kričala alebo plakala. Pedopsychiater z týchto dôvodov odporúčal u maloletej medikamentóznú liečbu, režimové aktivity a umiestnenie do reedukačného centra.

8. Na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu z 19.4.2021 bola maloletá dňa 21.4.2021 umiestnená do reedukačného centra, ktoré v správe zo 14.6.2021 informovalo súd o stave maloletej. Zo správy vyplýva, že maloletá bola zaradená do prvého ročníka trojročného učebného odboru Služby a domáce práce na Odbornom učilišti v Levoči, ktoré je súčasťou centra. Na výcviku je pomalšia, no úspech ju neodrádza. Pracovnú činnosť ani prípravu na vyučovanie neodmieta. Písomný prejav má dobrý, čitateľný. Jej správanie je zatiaľ bez priestupkov, s dospelými komunikuje slušne a milo. V kolektíve je akceptovaná, nie však úplne začlenená. Problémy má v komunikácii, nakoľko jej ústny prejav je ťažko zrozumiteľný, a je potrebné u nej dohliadať na dodržiavanie osobnej hygieny. Aktuálne odmieta predpisované psychiatrické lieky. Často spomína súrodencov, s ktorými udržiava pravidelný telefonický kontakt. Podľa záveru správy je u maloletej na reedukáciu potrebné dlhšie obdobie.

9. Podľa správy navrhovateľa z 18.8.2021 je maloletá v súčasnosti v reedukačnom centre adaptovaná, stále pokračuje jej vzdelávanie a budovanie pracovných zručností i hygienických návykov. Počas leta bola maloletá na týždennom pobyte v Centre pre deti a rodiny v Dunajskej Strede - kde sú stále umiestnení jej súrodenci - a tiež na jednodennom pobyte v domácnosti matky. Matka však nemá pre stálu starostlivosť vytvorené podmienky. Z uvedených dôvodov navrhovateľ odporúča umiestniť maloletú do reedukačného centra na základe navrhovaného výchovného opatrenia najdlhšie na šesť mesiacov.

10. Matka maloletej na pojednávaní uviedla, že o diagnózach svojej dcéry nevie; pred umiestnením do ústavnej starostlivosti údajne väčšie problémy nemala. Želala by si, aby sa dcéra vrátila späť do domova (Centra pre deti a rodiny) v Dunajskej Strede k súrodencom. Sama matka nemá podmienky na to, aby sa o deti starala osobne.

11. Zástupca navrhovateľa na pojednávaní uviedol, že na základe komunikácie so zamestnankyňou Centra pre deti a rodiny v Dunajskej Strede má vedomosť o tom, že maloletá bude po dovŕšení dospelosti zrejme umiestnená do Domova sociálnych služieb v Lehniciach, pričom by zrejme bolo najvhodnejšie, aby do toho času zotrvala v reedukačnom centre vzhľadom na doterajšie výsledky tohto umiestnenia.

12. Podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo § <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

13. Podľa § 37 ods. 4 písm. a/ zákona o rodine na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo § 48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom.

14. Na konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa vzťahuje zákon č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“). Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ak C.m.p. neustanovuje inak (§ 111 a nasl. C.m.p., § 2 ods. 1 C.m.p.).

15. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 C.s.p.). Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu (§ 360 ods. 1 C.m.p.); takým konaním je i konanie vo veci starostlivosti o maloletých (porovnaj § 23 ods. 2 C.m.p.).

16. Neodkladné opatrenie môže mať povahu rozhodnutia vo veci samej, a ak nie je časovo obmedzené (porovnaj § 333 C.s.p.), môže zabezpečiť dlhodobú, resp. trvalú úpravu pomerov.

17. V danom prípade je súd toho názoru, že zotrvanie maloletej v reedukačnom centre je s ohľadom na výsledky vykonaného dokazovania v jej najlepšom záujme, nakoľko sa tu upravilo jej správanie a budujú sa jej osobné i pracovné návyky. Keďže navrhované výchovné opatrenie spočívajúce v pretrvávajúcom umiestnení v tomto centre je zo zákona (§ 37 ods. 3 písm. b/ zákona o rodine) obmedzené dobou šiestich mesiacov, predstavovalo by len dočasnú úpravu, ktorá by si následne vyžiadala iniciovanie ďalšieho súdneho konania vo veci starostlivosti o maloletú, čo súd nepovažuje za účelné; preto tento návrh zamietol.

18. Vzhľadom na to, že u maloletej je pravdepodobná potreba dlhšieho zotrvania v reedukačnom centre (zrejme až do nadobudnutia plnoletosti), javí sa vhodnejším riešením neodkladné opatrenie, ktoré toto umiestnenie zabezpečí bez časového obmedzenia, pričom na jeho zrušenie bude postačovať jednoduchý procesný návrh, o ktorom možno rozhodnúť bez nariadenia pojednávania (čo je v súlade i so zásadou hospodárnosti konania vo vzťahu k účastníkom i súdu). Keďže skoršie neodkladné opatrenie (z 19.4.2021) súd neprezieravo časovo obmedzil „do právoplatného skončenia konania vo veci samej,“ a teda nie je možné, aby upravovalo pomery maloletej aj po skončení tohto konania, bez návrhu (§ 23 ods. 2 C.m.p.) nariadil nové neodkladné opatrenie s rovnakým obsahom.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Toto uznesenie je vo výroku II. vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie.